

Oponentský posudek

Bakalářská práce: Korupce a občanská společnost. Mezinárodní studie.

Autorka: Veronika Matějková

Vedoucí práce: Ing. Inna Čábelková, Ph.D.

Oponentka: Mgr. Magdaléna Šťovíčková Jantulová

Cíl práce autorka formuluje již v úvodu jasně, „zjistit, zda subjektivní míra korupce dané zemi ovlivňuje výši HDP a zda je občanská společnost dobrý „prostředkem“ k boji proti korupci (s.7)“. V práci se snaží o potvrzení dvou hypotéz: 1) čím je v dané zemi občanská společnost měřená v participaci obyvatelstva v neziskových organizacích silnější, tím je v zemi menší subjektivní míra korupce a 2) čím je v zemi menší subjektivní míra korupce, tím je v zemi vyšší HDP.

Práce je standardně členěna na úvod, teoretickou část, metodologickou kapitolu, prezentaci výsledků a závěr.

Jak sama autorka uvádí, v teoretické části práce definuje, popisuje a snaží se zhodnotit pojmy korupce a občanská společnost a věnuje se také způsobů měření korupce.

V kapitole věnované korupci v rámci teoretické části se autorka spíše než kritickému zhodnocení toho, co již víme o zvoleném tématu, věnuje velice široce definici pojmu korupce, formám korupce, příčinám vzniku korupce, důsledkům korupce. Tato část je zajímavá, ale tématicky širší a jen okrajově tématicky přínosná pro empirickou část práce. V tomto kontextu je škoda, že jednomu z hlavních témat práce vztahu korupce a HDP autorka věnuje pouze několik málo stran.

Součástí kapitoly věnované korupci je i kapitola o měření korupce, kterou považuji za přehlednou a věcnou. Tato kapitola poskytuje dobrý základ pro empirickou část práce.

Kapitola věnovaná pojmu občanská společnost v rámci teoretické části práce je také dosti tématicky široká. Např. je otázkou, proč s ohledem na téma práce je věnována pozornost historii vývoje občanské společnosti či několik stran organizaci Transparency International. Musím však ocenit, zpracování kapitoly věnované definici občanské společnosti, která je konzistentní s výzkumným problémem.

Vzhledem k výzkumnému problému autorka správně volí sekundární analýzu dat. Dále popisuje, jak data vybírala a také se velice podrobně věnuje popisu postupů v rámci analýzy dat.

Jedinou, ale zásadní připomínku má k výběru Indikátoru aktivity občanů. Vzhledem k tomu, že se autorka chce věnovat síle občanské společnosti (měřené v participaci obyvatelstva v neziskových organizacích), tak indikátor, který udává procento respondentů hlásící se k příslušnosti v neziskových organizacích (s.77), nepovažuji za indikátor s velkou vypovídající hodnotou pro dané téma. Jinak řečeno, domnívám se, že tento indikátor má jen minimální vypovídající hodnotu vzhledem ke zvolenému tématu. Budu tedy ráda, když studentka zdůvodní volbu tohoto indikátoru a zamyslí se nad tím, jaká data tento indikátor přináší ve vztahu k výzkumnému problému (hypotézám), které zvolila pro svou práci.

V další části, která je nazvána Výsledky a interpretace se autorka věnuje převážně jen představení zjištění, ne však již interpretaci svých zjištění. Nepracuje již vůbec s koncepty představenými v teoretické části.

Autorka dále za kapitolu Výsledky a interpretace zařazuje kapitolu Hodnocení kvality výzkumu. Toto zařazení kapitoly nepovažuji za příliš šťastné vzhledem k přehlednosti závěrečné části textu. Navíc tato kapitola je velice obecná. Autorka se omezuje především v první části kapitoly na obecná metodologická konstatování o kvalitě výzkumu.

Závěr práce je dosti obecný. V první části je shrnuto mnoho témat, která byla prezentována v teoretické části práce. Jak už jsem však uvedla výše, mnoho z prezentovaných témat nepovažuji za zcela relevantní pro empirickou část práce. Další mají připomínkou je, že prezentované informace nepřinášejí žádné nové skutečnosti, např. podrobnější analýza toho, na co práce navazuje nebo jak souvisí zjištění s dosavadním poznáním v oboru, atd. Navíc toto shrnutí je prezentováno převážně bez odkazů na literární zdroje.

V druhé části závěru jsou prezentována zjištění empirické části práce, ale opět jsou prezentována pouze data bez interpretace, stejně jako v předchozí části práce. Přesto, že sama autorka v teoretické části např. slibuje, že pokusí potvrdit zjištění Maurovi studie, ze které vycházela při formulaci jedné z hypotéz. Prosim tedy studentku, aby tak učinila v rámci obhajoby. Dále např. na str. 90, tak autorka konstatuje, že „čím vyšší je aktivita občanské společnosti tomto státě byla, tím nižší korupci občané v zemi vnímali a naopak. Je však důležité poznamenat, že u 5 zemí tento vztah mezi aktivní občanskou společností a vnímanou mírou korupce prokázán nebyl“. Toto konstatování autorka již dále nevysvětluje, nedává do souvislosti a tudíž vypovídající hodnota tohoto zjištění je velice nízká. V neposlední řadě je otázkou, zda vzhledem ke zvolenému indikátoru aktivity občanů jsou autorčiny závěry zcela přesné.

Závěrem mého posudku chci uvést, že výzkumný problém byl formulován jasně. Prezentované teorie, metody a analýza dat jsou více méně konzistentní, vyjma příliš širokého tématického záběru teoretické části práce. Metody a analýza dat jsou dostatečně objasněny, škoda jen, že autorka nevěnovala více prostoru také interpretaci zjištění. Text má jasnou standardní strukturu. Výběr literaturních zdrojů považuji za reprezentativní a aktuální a bibliografické odkazy jsou konzistentní a dle pravidel.

Navrhuji hodnotit tuto práci jako lepší velmi dobrou.

V Praze 7.6.2010